

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 12C/155/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7912217367
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Miľko
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2016:7912217367.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudcom Jánom Miľkom v právnej veci navrhovateľa: JUDr. D. J., W., H. H. V. XX, XXX XX Y., V.stúpený: JUDr. Andrea Cúgová, advokátka, Advokátska kancelária Svätoplukova 28, 8212 08 Bratislava, proti odporcovi: SLOVENSKÁ REPUBLIKA, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava v konaní o zaplatenie 4.273,08 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporca je povinný uhradiť navrhovateľovi sumu 4.273,08 Eur s 9,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.273,08 Eur od 26.03.2012 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. O trovách konania účastníkov súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ žiadal, aby súd uložil odporcovi povinnosť uhradiť pre neho 4.273,08 Eur, úroky z omeškania z tejto sumy ako aj trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že na neho prešla pohľadávka M. G. G.H., W., ktorý ako pôvodný veriteľ odporcu postúpil na navrhovateľa svoj nárok na náhradu škody proti odporcovi, ktorá mu vznikla nezákonnými rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní. Podľa tvrdenia navrhovateľa k postúpeniu pohľadávky došlo Zmluvou z 26.5.2012. Škodu podľa navrhovateľa tvoria náklady právneho predchodcu navrhovateľa spojené s právnym zastupovaním právneho predchodcu navrhovateľa v trestnom konaní, v ktorom boli vydané predmetné nezákonne rozhodnutia. Ďalej tvrdil, že jeho právny predchodca podal žiadosť na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak odporca, za ktorého vtedy konalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, jeho žiadosti v zákonnej 6 - mesačnej lehote nevyhovel.

Odporca žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť. Tvrdil, že navrhovateľ nie je oprávnený žiadať náhradu škody a že odporca nemá povinnosť uhradiť škodu, ktorej sa navrhovateľ domáha. Podľa odporcu uplatniť nárok na náhradu škody môže iba osoba, ktorej nezákonným rozhodnutím bola škoda spôsobená a pokiaľ nie je rozhodnuté o odškodnení takejto osoby, pohľadávka oprávnenej osobe nevznikne a preto nemožno takýto nárok pred rozhodnutím o odškodnení postúpiť inej osobe. Ďalej odporca tvrdil, že podľa platnej právnej úpravy Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nie je oprávnená v tejto veci konať za štát, pretože v prípade oslobodenia spod obžaloby a zastavenia trestného stíhania prokurátorom, je orgánom, ktorý je oprávnený konať za štát Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil toto.

Vyšetrovateľ Úradu justičnej a kriminálnej polície OR PZ Trebišov(ďalej len „vyšetrovateľ“) vzniesol obvinenie M.. G. G.H., W., P.. XX.XX.XXXX, Y. U. XXX/X, D. N. X. :

1/ dňa 07.03.2005 pod ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004 pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 4 písm c) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Tr. zák.“),
2/ dňa 07.03.2005 pod ČVS: ORP-92/OEK-TV-2005 pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 2 písm a) Tr. zák.,
3/ dňa 15.03.2005 pod ČVS: ORP-581/OEK-TV-2004 pre trestný čin marenia výkonu konkurzného alebo vyrovnávacieho konania podľa § 256c písm a) Tr. zák.,
4/ dňa 15.03.2005 pod ČVS: ORP-640/OEK-TV-2004 pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 5 Tr. zák.,
5/ v uzneseniach ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004 a ČVS: ORP-640/OEK-TV-2004 vyšetrovateľ poučil obvineného, že v zmysle § 36 ods. 3 Tr. por. musí mať obhajcu už v prípravnom konaní.

Následne vyšetrovateľ uznesením ČVS:ORP-640/OEK-TV-2004 zo dňa 15.03.2005 spojil na spoločné konanie pod ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004 veci vedené dovtedy pod ČVS: ORP-640/OEK-TV-2004, pod ČVS: ORP-581/OEK-TV-2004 a pod pod ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004 a uznesením ČVS: ORP-92/OEK-TV-2004 zo dňa 15.03.2005 spojil na spoločné konanie pod ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004 veci vedené dovtedy pod ČVS: ORP-92/OEK-TV-2005 a ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004.

V zákonnej lehote postupca podal proti rozhodnutiam o jeho trestnom stíhaní sťažnosti. Dňa 14.03.2005 postupca podal sťažnosť proti obvineniu vzneseného pod ČVS: ORP-92/OEK-TV-2005 a proti obvineniu vznesenému pod ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004 a dňa 22.04.2005 podal sťažnosť proti obvineniam v spojenej veci ČVS: ORP-763/OEK-TV-2004.

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Trebišove (ďalej len "prokurátor") uznesením sp. zn. 2 Pv 1574/04 zo dňa 22.04.2005 všetky sťažnosti postupcu zamietol.

Dňa 05.08.2005 dal prokurátor vyšetrovateľovi pokyn zmeniť právnu kvalifikáciu trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, 5 Tr. zák. na trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, 4 Tr. zák.

Dňa 23.12.2005 prokurátor pod sp. zn. 2 Pv 1574/04 podal na postupcu obžalobu pre trestný čin marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania podľa § 256c písm. a), pre pokračujúci trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 2 písm. a) a pre pokračujúci trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, 4 Tr. zák.

Okresný súd v Trebišove obžalobu prijal a dňa 14.11.2008 pod sp. zn. 5T162/05 vyniesol rozsudok, ktorým:

1/ oslobodil postupcu spod obžaloby pre dva z troch útokov pokračujúceho trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, 4 Tr. zák., pretože tieto skutky nie sú trestným činom,
2/ oslobodil postupcu spod obžaloby pre trestný čin marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania podľa § 256c písm. a) Tr. zák., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhanie vedené,
3/ oslobodil postupcu spod obžaloby pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 2 písm. a) Tr. zák., pretože tento skutok nie je trestným činom,
4/ uznal postupcu vinným zo spáchania jedného z troch útokov pokračujúceho trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, 2 Tr. zák.

Proti rozhodnutiu okresného súdu sa odvolal obžalovaný aj prokurátor. Obžalovaný sa domáhal oslobodenia spod obžaloby v celom rozsahu, prokurátor naopak žiadal uznanie viny aj z trestných činov, spod obžaloby pre ktoré bol obžalovaný oslobodený. Rozsudok bol tak odvolaniami napadnutý v celom rozsahu, a preto v žiadnej časti nenadobudol právoplatnosť.

Krajský súd v Košiciach dňa 28.05.2009 uznesením č. 7 To23/2009 -1174 rozsudkom okresného súdu v odsudzujúcej časti zrušil v celom rozsahu a v oslobodzujúcej časti ho zrušil vo výroku, ktorým bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby pre dva z troch útokov pokračujúceho trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a vrátil vec prokurátorovi na došetrenie.

Nakoniec po 7 rokoch od začatia trestného stíhania, prokurátor uznesením č. 2 Pv1574/04-273 zo dňa 10.02.2012 trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. zastavil aj pre zostávajúci pokračujúci trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, 4 Tr. zák., lebo skutky, pre ktoré bolo vedené, nie sú trestným činom. Toto uznesenie prokurátora nadobudlo právoplatnosť 20.02.2012.

M. G. G., W., podal dňa 26.03.2012 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Žiadal, aby odporca rozhodol o tom, že uhradí pre neho 4.273,08 Eur ako škodu, ktorá mu vznikla vynaložením prostriedkov na svoju obhajobu vo vyššie uvedených trestných veciach. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky listom zo 04.04.2012 oznámilo M. G. G., W., že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku odstupuje na vybavenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Svoj postup odôvodnilo tým, že nie je orgánom oprávneným konať za štát vo veciach náhrady škody v prípadoch, ak trestné konanie skončilo oslobodením spod obžaloby alebo ak trestné stíhanie bolo zastavené prokurátorom až po podaní obžaloby, prípadne po rozhodnutí súdu, teda v prípadoch, v ktorých sa prokurátor za svojho aktívneho dozoru stotožnil s výsledkami vyšetrovania a podal obžalobu. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky listom z 13.04.2012 oznámila právnomu zástupcovi M. G. G., W., že žiadosť o náhradu škody z 26.03.2012 postúpila na vybavenie Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Toto listom zo 7.5.2012 oznámilo Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, že jej vracia späť žiadosť M. G. G. W., na vybavenie, pretože podľa platnej právnej úpravy orgánom príslušným na prejednanie žiadosti žiadateľa je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Listom z 20.7.2012 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky oznámila právnomu zástupcovi M. G. G. W., že zo strany prokuratúry nebol zistený nesprávny postup ani žiadne porušenie zákona a žiadosť žiadateľa preto považuje v plnom rozsahu za nedôvodnú a túto odmieta.

Dňa 26.05.2012 M. G. G., W., uzavrel s navrhovateľom Zmluvu o postúpení pohľadávky. Účastníci sa dohodli, že M. G. G., W., postupuje navrhovateľovi svoju pohľadávku voči Slovenskej republike Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vo výške 4.273,08 Eur. Pohľadávku kvalifikovali ako nárok za nezákonne rozhodnutia vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície OR PZ Trebišov, prokurátora Okresnej prokuratúry v Trebišove a Okresného súdu Trebišov v trestnom konaní, ktoré sa proti postupcovi viedlo pod vyššie uvedenými spisovými značkami.

Po uzavretí Zmluvy o postúpení pohľadávky žiadosťou zo 14.09.2012 navrhovateľ požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci. V žiadosti uviedol tie isté údaje ako M. G. G., W., v žiadosti z 26.03.2012 s tým, že došlo k postúpeniu pohľadávky na osobu navrhovateľa. V tejto žiadosti ďalej uvádza, že odporca má vybaviť pôvodnú žiadosť M. G. G., W., z 26.03.2012 z dôvodu, že príslušná právna úprava nedovoľuje postúpiť žiadosť inému orgánu. Naďalej navrhovateľ zotrval na tom, že povinnou osobou konajúcou za štát vo veci náhrady škody je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil z citovaných listinných dôkazov a z priložených vyšetrovacích spisov a trestného spisu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci upravuje zákon č. 514/2003 Z.z.. Na posúdenie účinnosti tejto právnej úpravy v súvislosti s uplatneným nárokom navrhovateľa je rozhodujúca vyššie uvedená právna úprava so stavom účinnosti k 31.12.2012. Zákom č. 412/2012 Z.z. došlo s účinnosťou od 01.01.2013 k zmenám zákona č. 514/2003 Z.z.. Zákon č. 412/2012 neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia a preto znenie platné od 01.01.2013 nemožno aplikovať v prípade nových hmotnoprávných ustanovení. Z uvedeného dôvodu v nižšie uvedených citáciách, súd cituje hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., účinné k 31.12.2012. V prípade zmien procesnoprávných sa na procesné úkony strán vykonané po 1.1.2013 vzťahujú ustanovenia zákona č.514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013. Právne účinky úkonov strán vykonaných do 31.12.2012 ostávajú zachované.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

V ustanovení § 4 zákona č. 514/2003 Z. z. sa vymedzuje okruh orgánov, ktoré konajú v mene štátu, ak bola spôsobená škoda orgánov verejnej moci podľa § 3 ods. 1 písm a) citovaného zákona.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, vo veci náhrady škody koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán policajného zboru.

Podľa § 4 ods. 1 písm. l) citovaného zákona, na náhradu škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci koná v mene štátu orgán príslušný podľa písm. a až j, u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci ten orgán, ktorý vo veci začal konať prvý.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časti do 6 - tich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

V tejto veci prvostupňový súd už rozhodol rozsudkom z 29.11.2013, avšak na odvolanie navrhovateľa odvolací súd uznesením z 30.11.2015 č.k. 6Co/124/2014-164 vyššie uvedený rozsudok prvostupňového súdu zrušil a v odôvodnení zrušujúceho uznesenia vyslovil záväzný právny názor takýto:

„ Hoci v zmysle §5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím skutočne má len účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní, zákon nevyklučuje možnosť, aby tento účastník konania toto svoje právo postúpil na tretiu osobu. Uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky je právnou skutočnosťou, ktorá má za následok zmenu v osobe veriteľa, pôvodný veriteľ (postupca) stráca postúpenú pohľadávku s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými a nie je už ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie. Postúpením pohľadávky sa veriteľom stane postupník. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, v skutočnosti toto oprávnenie nemá.

Podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky okrem iného je, aby išlo o postupiteľnú pohľadávku, t. j. takú, ktorej postúpenie nevyklučuje samotný Občiansky zákonník, iný všeobecný záväzný právny predpis, dohoda účastníkov záväzkového právneho vzťahu, ani povaha samotnej pohľadávky.

Obsahom postúpenej pohľadávky voči odporcovi (Slovenskej republike) v tomto prípade bol záväzok odporcu postupcovi poskytnúť peňažné plnenie a na druhej strane to bolo oprávnenie postupcu ako veriteľa toto peňažné plnenie od odporcu požadovať. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. ani v znení do 31.12.2012 nebolo možné a ani v znení od 1.1.2013 nie je možné vyvodiť zákaz a ani obmedzenie prevodu nároku na náhradu predmetnej majetkovej škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní postúpením pohľadávky toho, kto ako účastník trestného konania bol poškodený na svojich právach, na tretiu osobu. Ak zákonodarca by sledoval zámer vylúčiť možnosť prevodu nároku na náhradu škody podľa citovaného zákona, musel by to výslovne v tomto zákonne uviesť, čo sa nestalo. Tam, kde bolo potrebné, aby sa uplatnili predošlé ustanovenia zákona, zákonodarca to jasne vyjadril (porovnaj §13 a 24 ods. 3 citovaného zákona). Významným z tohto hľadiska je aj ustanovenie §25 citovaného zákona, ktorý výslovne odkazuje na úpravu Občianskeho zákonníka [„ak nie je stanovené inak, právne vzťahy upravené v tomto zákone sa spravujú Občianskym zákonníkom v znení neskorších predpisov“; týmto v zmysle poznámky 12) je Občiansky zákonník].

V zmysle §525 Obč. zák. postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil, tiež nemožno postúpiť pohľadávku, pokiaľ nemôže byť

postihnutá výkonom rozhodnutia, prípadne ak postúpenie by odporovalo dohode s dlžníkom. Postúpenie pohľadávky vylučuje ich samotná povaha, ak ide o pohľadávky, ktoré (i) zanikajú najneskôr smrťou veriteľa, (ii) nemôžu byť postihnuté výkonom rozhodnutia (exekúciou) a (iii) ktorých obsah zmenou veriteľa by sa zmenil.

Z uvedeného vyplýva, že postúpiť možno akúkoľvek pohľadávku, pokiaľ nejde o niektorú zo zhora uvedených výnimiek. Postúpiť preto možno aj pohľadávku napr. premlčanú, ale tiež pohľadávku budúcu, pokiaľ je určitá a identifikovateľná. Na osobu veriteľa je viazaná taká pohľadávka, ktorá v prípade smrti veriteľa sa nestáva predmetom dedičstva, ani to však nie je prípad posudzovanej veci.

V danej veci navrhovateľ uplatňuje pohľadávku ním získanú zo zmluvy o postúpení pohľadávky (právo postupcu na náhradu majetkovej škody, ktorá tomuto vznikla ako účastníkovi trestného konania vynaložením nákladov na trovy nutnej obhajoby). Nejde preto o pohľadávku, ktorá by bola viazaná na osobu veriteľa, pretože jeho smrťou táto nezaniká, ale naopak, v prípade jeho smrti táto sa stáva predmetom dedičstva. Vzhľadom na to, že ide o peňažné plnenie, neprichádza do úvahy zmena obsahu pohľadávky zmenou veriteľa a zároveň nejde ani o pohľadávku, ktorá nemôže byť postihnutá exekúciou, ani o pohľadávku, postúpenie ktorej by odporovalo dohode s dlžníkom (odporcom).

Vzhľadom na skutočnosť, že Občiansky zákonník umožňuje postúpiť aj pohľadávku, ktorá už existuje, ale doposiaľ nie je splatná a rovnako aj pohľadávku, ktorá má vzniknúť až v budúcnosti (tzv. budúca pohľadávka), avšak v okamihu postúpenia už musí byť určitá a identifikovateľná, je potrebné dať za pravdu odvolateľovi, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu na posúdenie aktívnej legitímácie navrhovateľa. Vzhľadom na to bez ohľadu na nesprávnosť záveru súdu prvého stupňa o okamihu vzniku pohľadávky poškodeného postupcu až právoplatnosťou rozhodnutia o žiadosti žiadateľa o náhradu škody, nie je správny záver súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v tomto súdnom konaní ako nositeľa hmotnoprávneho oprávnenia“.

Navrhovateľ v konaní označil v návrhu na začatie konania Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako orgán oprávnený konať za štát Slovenskú republiku v tejto veci. Podaním z 29.01.2016 zotrval na stanovisku, že je v kompetencii súdu záväzne posúdiť, ktorý orgán štátu je v tejto veci oprávnený konať za štát bez ohľadu na to, aby bol viazaný označením takého to orgánu zo strany účastníka, v tomto prípade navrhovateľa. Vzhľadom k rozhodovacej praxi súdov v právoplatne rozhodnutých veciach s rovnakým predmetom konania ako v tejto veci však dospel navrhovateľ k záveru, že orgánom konajúcim za štát v tejto veci je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdov uvedenej v rozhodnutiach súdov citovaných v podaní z 25.01.2016, náležite navrhovateľ odôvodnil skutočnosť, že v tomto štádiu konania už rozhodovacia prax súdov dospela k jednotnému záveru, že orgánom oprávneným konať za štát pri nárokoch uplatnených podľa § 4 ods. 1 písm b) a písm f) zákona č. 514/2003 Z.z. účinného po 01.01.2013 je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Vychádzajúc aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7Cdo/500/2014 zo dňa 24.03.2015 sa súd stotožňuje s prezentovaným záverom navrhovateľa v tom, že pri uplatňovaní náhrady škody voči štátu z dôvodov podľa § 4 ods. 1 písm b) zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 01.01.2013 vo veciach uplatňovaných nárokov na náhradu škody vzniknutú nezákonným rozhodnutím v prípravnom konaní je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky môže vystupovať ako orgán štátu za štát iba v prípade, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ alebo poverený príslušník policajného zboru, za podmienky, že prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo povereného príslušníka a nepodal v trestnej veci obžalobu proti príslušnému súdu alebo vyšetrovateľ alebo poverený príslušník nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora, v zmysle ktorého budú musieť súdy vyššieho stupňa posúdiť kto za štát bude vystupovať. V uvedenom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol zároveň vyslovený záväzný právny názor, že takto určená kompetencia orgánov prípravného trestného konania sa uplatní, aj keď predmetné konanie o náhradu škody začalo pred nadobudnutím účinnosti novely č. 412/2012 zákona č. 514/2003 Z.z..

Z vyššie uvedených dôvodov námietka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako orgánu štátu o nedostatku jeho kompetencie konať za štát v tejto veci nemá oporu v platnej právnej úprave a preto ju súd neuznal za dôvodnú.

Dňa 15.02.2016 bolo doručené súdu podanie navrhovateľa z 11.02.2016, ktorým oznamuje súdu, že dňom 01.01.2013 dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 412/2012 Z.z. prešla kompetencia na vystupovanie v tejto veci za štát z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré do 15.02.2016 vo veci vykonávalo úkony ako orgán oprávnený konať za štát v tejto veci v žiadnom zo svojich podaní nenamietalo výšku škody, ktorú uplatnil navrhovateľ ani právnu kvalifikáciu tejto majetkovej ujmy podľa označenia navrhovateľa. Obmedzilo sa iba na námietku nedostatku kompetencie konať za štát v tejto veci a na námietku neplatnosti postúpenia pohľadávky z pôvodne poškodenej osoby na navrhovateľa.

Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky dňa 04.04.2016 súd doručil kompletnú dokumentáciu, obsahom ktorej sú všetky podania navrhovateľa v tejto veci a podania Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v tejto veci, a tiež rozhodnutia súdu k uvedenému dňu. Zároveň mu bola doručená výzva súdu z 15.03.2016, aby sa ako orgán konajúci za štát v tejto veci vyjadrila k návrhu na začatie konania a k všetkým ostatným podaniam a prílohám, ktoré boli k výzva pripojené. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v tejto veci po doručení vyššie uvedenej výzvy a vyššie uvedenej dokumentácie podala vo veci vyjadrenie z 15.04.2016. V tomto podaní žiadala zamietnuť návrh navrhovateľa z dôvodu, že nie je orgánom oprávneným konať za štát v tejto veci, a že neuznáva platnosť postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu navrhovateľa na navrhovateľa. V uvedenom podaní ale ani v prednese jej zástupcu na pojednávaní dňa 10.06.2016 nebola vznesená žiadna námietka pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu škody a pokiaľ ide o výšku škody, tak ako tieto boli udávané vo všetkých predchádzajúcich podaniach navrhovateľa.

Vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí Okresného súdu Trebišov zo dňa 14.11.2008 vo veci sp. zn. 5T/162/2005 a z uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 28.05.2009 č.k. 7To23/2009-1174 a uznesenia Okresného prokurátora v Trebišove z 10.02.2012 č. 2 Pv1574/04/273 je jednoznačne preukázané, že všetky meritórne rozhodnutia orgánov od prípravného konania a prokuratúry boli nezákonné a preto je daná zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla uvedenými rozhodnutiami orgánov policajného zboru a prokuratúry. Táto zodpovednosť je daná ustanoveniami § 3 ods. 1 písm a), § 4 ods. 1 písm e) , a § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 01.01.2013.

Navrhovateľ predložil ako prílohu k návrhu na začatie konania špecifikáciu škody tým, že uviedol presný zoznam všetkých úkonov, ktoré v rámci obhajoby ako právny zástupca svojho právneho predchodcu M. G. G., W. vo vyššie uvedených trestných konaniach vykonal. Pri každom z týchto úkonov obhajoby je uvedené príslušné ustanovenie vyhlášky č. 655/2004 Z.z. aj aj s výškou odmeny zodpovedajúcou tomu úkonu. Pri náhrade hotových výdavkov sú presne špecifikované paušálne náhrady podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ďalej cestovné náklady za každú cestu vykonanú v súvislosti s úkonom obhajoby. Navrhovateľ tak vyčíslil výšku trov obhajoby na 4.273,08 Eur. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sa k podaniu navrhovateľa ohľadne výšky trov obhajoby nevyjadrila, hoci jej predmetné podanie navrhovateľa bolo riadne a včas doručené.

Keďže právny predchodca navrhovateľa uplatnil nárok na náhradu škody, ktorú predstavujú vyššie uvedené trovy obhajoby 26.03.2012, splnil aj podmienku podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, bez ktorej by povinnosť odporcu uhradiť škodu pre právneho predchodcu navrhovateľa, a po postúpení pohľadávky pre navrhovateľa, nevznikla. V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku uviedol kvalifikáciu škody a špecifikáciu jej výšky totožne ako pri návrhu na začatie súdneho konania.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení, súd uložil odporcovi povinnosť uhradiť pre navrhovateľa škodu v sume 4.273,08 Eur, keďže v konaní bola preukázaná zodpovednosť odporcu za škodu, bola preukázaná majetková ujma, ktorou je pohľadávka voči odporcovi na zaplatenie trov obhajoby a zároveň bola preukázaná výška škody ako odmena za každý z úkonov trov obhajoby a náhrada vzniknutých hotových nákladov.

Navrhovateľ uplatnil voči odporcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 4.273,08 Eur z dôvodu, že nárok na náhradu uvedenej škody uplatnil po prvýkrát v žiadosti o predbežné prerokovanie návrhu dňa 24.03.2012.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy

odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., účinného k 26.3.2012, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd uložil odporcovi povinnosť uhradiť pre navrhovateľa aj úroky z omeškania 9 % ročne zo sumy 4 273,08 Eur, pretože základná úroková sadzba ECB k 26.3.2012 bola 1 % a odporca je v omeškaní s úhradou dlhu od uplatnenia nároku, t.j. od podania žiadosti o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody.

Keďže právna zástupkyňa navrhovateľa sa nezúčastnila pojednávania dňa 10.06.2016, na ktorom súd vo veci meritorne rozhodol, nepredložila dovtedy vyčíslenie trov právneho zastupovania v tomto konaní ani celkovú výšku náhrady trov. Z uvedeného dôvodu, súd podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozhodol, že o trovách konania účastníkov rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tomto súde v 3 vyhotoveniach.

1/ V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2/ Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3/ Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.